

Årsrapport 2018

Idrottsnämnden

Rapport från
stadsrevisionen
Nr 21, 2019
Dnr: 3.1.4-42/2019

Den kommunala revisionen är fullmäktiges kontrollinstrument för att granska den verksamhet som bedrivits i nämnder och bolag. Stadsrevisionen i Stockholm stad granskar nämnders och styrelser ansvarstagande för att genomföra verksamheten enligt fullmäktiges uppdrag. Stadsrevisionen omfattar både de förtroendevalda revisorerna och revisionskontoret.

I årsrapporter för nämnder och granskningspromemorior för bolagsstyrelser sammanfattar stadsrevisionen det gångna årets granskningar och bedömningar av verksamheten. Granskningar som genomförs under året kan också publiceras som projektrapporter.

Publikationerna finns på stadsrevisionens hemsida, stad.stockholm/revision. De kan också beställas från revisionskontoret, revision.rvk@stockholm.se.

Till
Idrottsnämnden

Årsrapport 2018

Revisorerna i revisorsgrupp 2 har avslutat revisionen av idrottsnämndens verksamhet under 2018.

Revisorerna bedömer att nämndens bokslut och räkenskaper inte är helt rättvisande. Nämnden har bokfört årliga arrenden för båtplatser som investeringsbidrag, vilket enligt stadsrevisionens bedömning står i strid med kommunal redovisningslag och gällande normgivning.

Revisorerna har den 19 mars 2019 behandlat bifogad årsrapport och överlämnar den till idrottsnämnden för yttrande senast den 28 juni 2019.

På uppdrag av revisorerna i revisorsgrupp 2.

Michael Santesson
Ordförande

Tomasz Czarnik
Sekreterare

Sammanfattning

Verksamhetens ändamålsenlighet och ekonomi

Sammantaget bedöms att idrottsnämnden i allt väsentligt har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Bedömningen grundar sig på att det ekonomiska utfallet ligger i nivå med budget och att det verksamhetsmässiga resultatet är förenligt med kommunfullmäktiges mål.

Intern kontroll

Den samlade bedömningen, grundad på årets granskning, är att nämndens styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten har varit tillräcklig. Arbetet med den interna kontrollen är integrerat i organisation, system och det löpande arbetet.

Under året har revisionskontoret granskat bidrag till föreningar, direktupphandlingar, lönegranskning, behörighetshantering i Agresso, intäktprocessen, inköpsprocessen och utbetalning av bidrag. Inga väsentliga brister har konstaterats.

Bokslut och räkenskaper

Bokslut och räkenskaper bedöms inte helt rättvisande.

Nämnden har bokfört årliga arrenden för båtplatser som investeringsbidrag. Sammantaget innebär den felaktiga hanteringen att årets intäkter är 9,8 mnkr för låga. Revisionskontoret bedömer att hanteringen står i strid med kommunal redovisningslag och gällande normgivning.

Uppföljning av tidigare års granskningar

Nämnden har i huvudsak beaktat revisorernas synpunkter/rekommendationer i föregående års granskningar.

Innehåll

1. Årets granskning	1
2. Verksamhetens ändamålsenlighet och ekonomi.....	1
2.1 Ekonomiskt resultat.....	2
2.2 Verksamhetsmässigt resultat.....	3
3. Intern kontroll	4
4. Bokslut och räkenskaper	5
5. Uppföljning av tidigare års granskning	6

Bilagor

Bilaga 1 - Årets granskningar	7
Bilaga 2 – Uppföljning av lämnade rekommendationer	10
Bilaga 3 – Bedömningskriterier	11

1. Årets granskning

Den årliga revisionen omfattar granskningar och bedömningar inom följande områden:

- Verksamhetens ändamålsenlighet och ekonomi
- Intern kontroll
- Bokslut och räkenskaper

Revisionen har utförts enligt kommunallagen och andra tillämpliga lagar samt reglementet för stadsrevisionen och god revisions sed i kommunal verksamhet. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge en rimlig grund för bedömning av nämndens verksamhet. Kriterier för bedömningen redovisas i bilaga 3.

I rapporten redovisas översiktligt resultatet av revisionsårets grundläggande och fördjupade granskningar. De granskningar som genomförts under revisionsåret redovisas närmare i bilaga 1.

En uppföljning av hur nämnden har beaktat rekommendationer från tidigare års granskningar redovisas översiktligt i rapporten och mer detaljerat i bilaga 2.

De förtroendevalda revisorerna har träffat nämnden/representanter för nämnden våren 2018 i samband med genomgång av 2017 års granskning och avstämning inför år 2018.

Granskningsledare har varit Örjan Palmqvist vid revisionskontoret samt Anneth Nyqvist och Anders Rabb vid PwC AB.

Årsrapporten har faktakontrollerats av förvaltningen.

2. Verksamhetens ändamålsenlighet och ekonomi

I detta avsnitt redovisas en granskning av om nämndens resultat är förenligt med kommunfullmäktiges mål samt följt de beslut, riktlinjer, gällande lagstiftning och andra föreskrifter som gäller för verksamheten. Bedömningen avser såväl genomförandet som resultatet av verksamheten.

Sammantaget bedöms att idrottsnämnden i allt väsentligt har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Bedömningen grundar sig på att det ekonomiska utfallet ligger i nivå med budget och att det verksamhetsmässiga resultatet är förenligt med kommunfullmäktiges mål.

2.1 Ekonomiskt resultat

2.1.1 Driftverksamhet

Nämnden redovisar följande utfall och avvikelser för år 2018:

Driftverksamhet (mkr)	Budget 2018	Bokslut 2018			Budgetavvikelse 2017
		Utfall	Avvikelse		
Kostnader	967,7	962,2	5,5	0,6%	20,2
varav kapitalkostnader	26,9	30,0	-3,1	-11,5%	0,2
Intäkter	268,8	283,6	14,8	5,5%	8,1
Verksamhetens nettokostnader	698,9	678,6	20,3	2,9%	28,3

Av ovanstående redovisning framgår att nämndens utfall avviker med + 20,3 mnkr i förhållande till budgeten. Utfallet visar att budgethållningen har varit tillräcklig.

Nämndens utfall inrymmer ett överskott på 14,0 mnkr för självkostnadshyror till fastighetsnämnden. Resterande överskott om 6,3 mnkr förklaras bland annat av försäljning vid utebad under sommaren samt försäljning av årskort för 6-åringar till utbildningsnämnden.

Nämnden har förklarat avvikelserna på ett tillfredsställande sätt.

2.1.2 Investeringsverksamhet

Investeringsverksamhet (mnkr)	Budget 2018	Bokslut 2018		Budgetavvikelse 2017
		Utfall	Avvikelse	
Utgifter	63,3	68,7	-5,4	42,2
Inkomster	0,0	9,8	9,8	6,9
Nettoutgifter	63,3	58,9	4,4	35,3

Av tabellen framgår att nämndens utfall avviker med + 4,4 mnkr i förhållande till budgeten. De största avvikelserna förklaras av att projektet konstsnöspår i Ågesta och arbetet med att färdigställa en latrintömningsstation vid Eriksdals båtklubb har försenats.

Investeringsinkomsten om 9,8 mnkr beror i huvudsak på avgifter för båtsport.

Nämnden har förklarat avvikelserna på ett tillfredsställande sätt.

2.2 Verksamhetsmässigt resultat

Nämndens resultat för 2018 bedöms i allt väsentligt vara förenligt med de mål som fullmäktige fastställt. Bedömningen grundas på en granskning av nämndens redovisning i verksamhetsberättelsen av i vilken utsträckning kommunfullmäktiges inriktningsmål, verksamhetsmål, indikatorer och aktiviteter, de egna nämndmålen, nämndindikatorerna och nämndaktiviteterna har uppfyllts.

Nämndens verksamhetsberättelse ger i allt väsentligt en rättvisande bild av det verksamhetsmässiga resultatet. Nämnden har avrapporterat beslutade mål och uppdrag. Avrapporteringen ger rimliga förutsättningar att kunna bedöma målpuppfyllelse.

I verksamhetsberättelsen bedömer nämnden att 22 av kommunfullmäktiges 23 mål för verksamhetsområdet har uppfyllts helt och ett mål har uppfyllts delvis. Det verksamhetsmål som redovisas som delvis uppfyllt är *Transporter i Stockholm är miljöanpassade*.

Att verksamhetsmålet *Transporter i Stockholm är miljöanpassade* bedöms vara delvis uppfyllt förklaras av att årsmålet för indikatorn andelen miljöbränsle i stadens etanol- och biogasfordon inte uppnås. Enligt nämndens redovisning beror detta på att en stor andel av nämndens biogasfordon inte har kunnat drivas på gas då leverantören varnat för allvarliga fabrikationsfel.

För verksamhetsmålet *Stockholms stad är en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor* bedömer nämnden att målet är uppfyllt trots att målen för tre av de fyra indikatorer fullmäktige har beslutat om uppnås delvis.

Nämndens bedömning grundas på de avvikelser som redovisades för indikatorerna uppvisade mindre avvikelser från årsmålen. Vidare hänvisar nämnden till det arbete som gjorts under året och de satsningar som har genomförts. Exempelvis har förvaltningen genomfört utbildningsinsatser för att skapa trygga arbetsplatser. För chefer och personer i arbetsledande befattningar har kunskaps- och kompetensbaserad rekrytering och det interna hälsofrämjande arbetet.

Revisionskontorets granskning visar att det finns grunder för nämndens målbedömning.

3. Intern kontroll

I detta avsnitt redovisas en granskning av nämndens interna kontroll. Av granskningen framgår i vilken utsträckning arbetet är integrerat i organisation, system och det löpande arbetet samt om nämnden utvärderar och följer upp den interna kontrollen.

Den samlade bedömningen, grundad på årets granskning, är att nämndens styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten varit tillräcklig. Av redovisningen framgår att inga väsentliga brister har noterats.

Nämndens system för intern kontroll är aktuellt och upprättat i enlighet med Stockholms stads anvisningar. En översyn av nämndens system för intern kontroll sker årligen.

Arbetet med den interna kontrollen är integrerat i organisation, system och det löpande arbetet. Nämnden har en årlig riskbedömning som fångar upp väsentliga risker och hur de ska hanteras. Utifrån denna har en plan för intern kontroll upprättats. Nämnden följer upp den interna kontrollen systematiskt och regelbundet.

Kontroller enligt den interna kontrollplanen har genomförts under året och de avvikelser som påträffats har dokumenterats och åtgärder har föreslagits. De kontroller som har genomförts under året har bland annat berört avtalsförvaltning, avtalstrohet samt direktupphandling och samordning. Kontrollerna har inte visat på några väsentliga brister.

Under 2018 har kontroller genomförts av hyresbidrag, idrottsbonus, närvarokort, nolltaxa och lovbidrag hos utvalda föreningar. Vidare har slutbesiktningar genomförts vid investeringsbidrag. Resultatet av kontrollerna visade inte på några väsentliga brister.

För övrigt har förvaltningen under hösten 2018 genomfört en utbildning för samtliga chefer för att förebygga förekomst av mutor och jäv.

Nämnden har en i huvudsak tillfredsställande uppföljningsstruktur. Ekonomi och verksamhet följs systematiskt upp i samband med nämndens månads- och tertialrapporter.

Nämndens prognossäkerhet i årets tertialrapporter har, i likhet med tidigare år, varit bristfällig. Avvikelsen mellan den prognos som lämnades i tertialrapport 2 och utfallet vid bokslutet blev 2,9 procent. Avvikelsen förklaras av att nämndens självkostnadshyror till fastighetsnämnden uppvisar ett överskott om 14,0 mnkr, vilket beror på projekt som förskjutits i tid.

De granskningar som har genomförts av nämndens interna kontroll har varit uppföljande granskning av bidrag till föreningar, direktupphandlingar, lönegranskning, behörighetshantering i Agresso, intäktprocessen, inköpsprocessen samt utbetalning av bidrag. Vissa brister har konstaterats utifrån genomförda granskningar. Nämnden bör följa lagen om offentlig upphandling (LOU) krav på dokumentation av direktupphandlingar över 100 tkr. Vidare bör nämnden vid utbetalning av investeringsbidrag och idrottsbonus till föreningar kontrollera att kraven i nämndens regelverk är uppfyllda samt ta fram dokumenterade rutiner och riktlinjer för hantering av bidragsansökningar. Nämnden rekommenderas att prioritera arbetet med att åtgärda de brister som konstaterades i årets granskning av direktupphandlingar, så att dessa genomförs i enlighet med LOU och stadens riktlinjer för direktupphandling.

Granskningarna redovisas mer ingående i bilaga 1.

4. Bokslut och räkenskaper

I detta avsnitt redovisas en bedömning av om nämndens bokslut är rättvisande samt om räkenskaperna är upprättade enligt kommunala redovisningslagen och god redovisningssed.

Sammanfattningsvis bedöms att bokslut och räkenskaper inte är helt rättvisande. Bedömningen baseras på en granskning av nämndens bokslut och på de övriga granskningar som genomförts under året.

Likt föregående år har nämnden bokfört årliga arrenden för båtplatser som investeringsbidrag (förutbetalad intäkt). Sammantaget innebär den felaktiga hanteringen att årets intäkter är 9,8 mnkr för låga (2017: 6,2 mnkr). Revisionskontoret bedömer att hanteringen står i strid med kommunal redovisningslag och gällande norm-

givning. Hanteringen har även detta år godkänts av stadens centrala ekonomifunktion.

5. Uppföljning av tidigare års granskning

Tidigare års granskning av nämndens verksamhet har utmynnat i ett antal rekommendationer. Revisionskontoret gör årligen en uppföljning och bedömning av hur nämnden har beaktat rekommendationerna, se *bilaga 2*.

Uppföljning visar att nämnden i huvudsak har beaktat revisionens rekommendationer.

Bilaga 1 - Årets granskningar

Granskningar under perioden april 2018- mars 2019

Intern kontroll

Uppföljande granskning av bidrag till föreningar

Syftet med granskningen är att bedöma om idrottsnämndens regler avseende investeringsbidrag och idrottsbonus följs samt om uppföljning sker av att dessa bidrag används till avsett ändamål.

Granskningen visar att den interna kontrollen fortfarande inte är helt tillräcklig. Förbättringar har skett sedan 2016 men brister kvarstår i huvudsak gällande förvaltningens följsamhet till rutiner och kontroll av att kraven i regler och rutiner är uppfyllda. Vid granskningens genomförande konstaterades att inga kontroller har genomförts av att reglerna har följts för investeringsbidrag. När det gäller idrottsbonus har inga kontroller genomförts av att utbetalda medel som skulle återbetalas har inkommit. Någon bevakning av att återbetalning har skett har inte förekommit. Nämnden har i december 2017 antagit nya regler som trädde i kraft i januari 2018. Efter granskningens genomförande har förvaltningen genomfört slutbesiktningar av samtliga slutförda investeringar under året.

Uppföljande granskning direktupphandlingar

Revisionskontoret har genomfört en uppföljande granskning för att bedöma om nämnden har en tillräcklig intern kontroll som säkerställer att kraven i lagen om offentlig upphandling (LOU) och stadens riktlinjer för direktupphandling följs. Sammanfattningsvis bedömer revisionskontoret att nämndens interna kontroll av direktupphandlingar behöver stärkas. Granskningen visar att nämnden i några fall inte följer dokumentationsplikten för direktupphandlingar över 100 tkr. Nämnden har rutiner som säkerställer att dokument av direktupphandlingar hålls samlade vid förvaltningen, men dessa har inte följts i alla granskade direktupphandlingar.

Revisionskontoret rekommenderar att nämnden prioriterar arbetet med att åtgärda de brister som konstaterades i årets granskning, så att direktupphandlingarna genomförs i enlighet med LOU och stadens riktlinjer för direktupphandling. Nämnden bör säkerställa att dokumentationsplikten för direktupphandlingar följs.

Lönegranskning

En granskning har genomförts av lönehanteringen i syfte att bedöma om nämnden har en intern kontroll som säkerställer att räkenskaperna är rättvisande. Granskningen har genomförts genom en registeranalys på nämndens samtliga lönetransaktioner under perioden 1 januari 2018 till och med 31 augusti 2018. Bland annat har kontroll av reseräkning, traktamenten, ologiska/avvikande personnummer och ålder ingått i analysen. Vidare har avstämning av transaktioner skett mot personalregister. De avvikelser som rapporterats i registeranalysen har verifierats genom stickprov.

Revisionskontoret bedömer att nämnden har en intern kontroll som säkerställer att räkenskaperna är rättvisande avseende lönehanteringen. Bedömningen grundar sig på att samtliga avvikelser verifierats utan anmärkning.

Behörighetshantering i Agresso

Granskningen har inriktats på att bedöma om den interna kontrollen är tillräcklig när det gäller tilldelning, uppföljning och borttag av behörigheter i ekonomisystemet Agresso.

Den sammanfattande bedömningen är att den interna kontrollen är tillräcklig. Det finns rutiner för hantering av behörigheter vid ändring/avslut av anställning och det görs löpande kontroller för att följa upp registrerade behörigheter.

Intäktprocessen

En granskning har genomförts för att bedöma om den interna kontrollen är tillräcklig när det gäller intäktprocessen (försäljning av årskort, försäljning av klipp, engångs- och sommarkort, tillfälliga lokalupplåtelser samt försäljning av verksamhet).

Granskningen visar att nämndens interna kontroll är tillräcklig avseende intäktprocessen. Bedömningen grundar sig på att det finns dokumenterade regler, rutiner och ansvarsfördelning för fakturering och kravhantering. Dock framgår det inte av delegationsordningen vem som är behörig att makulera kundfakturor, vilket ska framgå enligt stadens regler. Därför bör nämnden säkerställa att det av delegationsordningen framgår vem som är behörig att makulera fakturor.

Inköpsprocessen

En granskning har genomförts med syftet att bedöma om den interna kontrollen är tillräcklig när det gäller inköpsprocessen.

Den sammanfattande bedömningen är att nämndens interna kontroll är tillräcklig när det gäller inköpsprocessen. Bedömningen grundar sig på att samtliga medarbetare som genomför inköp är införstådda med gällande regler. Förvaltningen har rutiner för uppföljning av avtalsefterlevnad. Attestförteckningen är aktuell och det finns fungerande rutiner för löpande uppföljning och kontroll av upplagda attestbehörigheter. Det görs regelbunden avstämning av leverantörsreskontran mot huvudboken.

Utbetalning av bidrag

En granskning har genomförts för att pröva om den interna kontrollen avseende utbetalning av bidrag är tillräcklig.

Granskningen visar att den interna kontrollen inte är helt tillräcklig när det gäller utbetalning av bidrag. Bedömningen grundar sig på att det saknas dokumenterade rutiner och riktlinjer för hantering av bidragsansökningar. Arbete pågår dock med att ta fram rutiner och riktlinjer. Vidare saknas kontroll av att bidragshandläggarens beslut överensstämmer med antalet faktiska föreningsmedlemmar. Nämnden har dokumenterade bidragsregler, utbetalat bidrag överensstämmer med ansökan och beslut har fattats av behörig person.

Nämnden rekommenderas att ta fram dokumenterade rutiner och riktlinjer för hantering av bidragsansökningar.

Bilaga 2 – Uppföljning av lämnade rekommendationer

ÅR – Års- rapport P – Projekt- rapport	Rekommendation	Åtgärdat			Kommentar	Följs upp
		Ja	Delvis	Nej		
ÅR 2017	Revisionskontoret rekommenderar att nämnden tydliggör hur misstanke om oegentligheter eller förtroendeskadligt beteende ska anmälas.	X			Information finns på förvaltningens intranät. Förvaltningen har sedan 2016 en visselblåsarfunktion dit man kan anmäla förekomst av eventuella oegentligheter.	
År 2017	Nämnden rekommenderas att tydliggöra information om förvaltningens bokningssystem och övriga tillgängliga lokaler som finns i staden	X			Nämnden har under året gjort vissa förtydliganden i bokningssystemet. Bland annat har förtydliganden gjorts för bokning av skollokaler samt fest- och möteslokaler. Nämnden har även ett KF-uppdrag i budget 2019 om att samverka med kulturnämnden, utbildningsnämnden och SISAB för att tillgängliggöra skolidrottshallar och skollokaler i idrottsnämndens bokningssystem.	
År 2017	Nämnden rekommenderas att tydliggöra fördelning av ansvar och befogenheter i sin delegationsordning.	X			Nämnden har i april 2018 antagit en ny delegationsordning. Av denna framgår att fördelning av ansvar och befogenheter har förtydligats.	
ÅR 2018	Nämnden rekommenderas att åtgärda bristerna för direktupphandlingar.					
År 2018	Nämnden rekommenderas att ta fram dokumenterade rutiner och riktlinjer för hantering av bidragsansökningar.					

Bilaga 3 – Bedömningskriterier

Revisionskontorets bedömningskriterier

För avsnitten Verksamhetens ändamålsenlighet och ekonomi och Intern kontroll används följande bedömningar:

<i>Tillfredsställande/Tillräcklig</i> –	Kriterierna är i allt väsentligt uppfyllda
<i>Inte helt tillfredsställande/ Inte helt tillräcklig</i>	Brister finns som måste åtgärdas
<i>Inte tillfredsställande/ Inte tillräcklig</i>	Väsentliga brister finns som måste åtgärdas omgående

För avsnittet Bokslut och räkenskaper gäller följande bedömningar:

Rättvisande, Inte helt rättvisande eller *Inte rättvisande*

Verksamhetens ändamålsenlighet och ekonomi

Att verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt innebär att nämnden har uppnått kommunfullmäktiges mål samt följt de beslut, riktlinjer gällande lagstiftning och andra föreskrifter som gäller för verksamheten. Bedömningen avser såväl genomförandet som resultatet av verksamheten.

- Nämndens resultat är förenligt med fullmäktiges mål, beslut, och riktlinjer.
- Nämnden har genomfört sitt uppdrag med tillgängliga resurser.
- Nämndens verksamhet har bedrivits enligt gällande lagar, föreskrifter, riktlinjer m.m.
- Nämnden har haft en styrning och uppföljning mot mål och beslut.

Intern kontroll

Den interna kontrollen är en process som utförs av nämnd, förvaltningsledning och personal. Den är en integrerad del i verksamhetens styrning och uppföljning. Processen säkerställer, med en rimlig grad av säkerhet, att verksamheten drivs effektivt, att lagar, förordningar och andra regler följs samt att en tillförlitlig finansiell redovisning och rättvisande rapportering om verksamheten lämnas.

- Nämnden genomför årligen en riskanalys som fångar upp väsentliga risker samt hur de ska hanteras för att minimera risken för att verksamhetens mål inte uppnås.
  - Nämndens organisation har en tydlig fördelning av ansvar och befogenheter som bidrar till att stödja verksamheten och att förhindra avsiktliga och oavsiktliga fel samt oegentligheter.
  - Nämnden följer kontinuerligt och systematiskt upp ekonomi och verksamhet, såväl för verksamhet i egen regi som för sådan som uppdragits åt annan att utföra, analyserar väsentliga avvikelser samt vidtar åtgärder vid behov.
  - Nämnden har en fungerande styrning, kontroll och uppföljning av verksamheten.
  - Nämnden har riktlinjer och rutiner som bidrar till att säkerställa att verksamhetens mål uppfylls och att föreskrifter följs.
  - Nämnden följer upp den interna kontrollen systematiskt och regelbundet.
-

Bokslut och räkenskaper

Nämndens redovisning är upprättad enligt lagstiftning och god redovisningssed så att räkenskaperna ger en rättvisande bild av resultat och ställning.

- Nämndens bokslut är rättvisande.
- Nämndens räkenskaper är upprättade enligt kommunala redovisningslag och god redovisningssed.